

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 23.12.1971, sp. zn. 6 Tz 56/71, ECLI:CZ:NS:1971:6.TZ.56.1971.1

Číslo: 6/1973

Právní věta: Přečinu proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. se může dopustit jen pracovník, který byl v době jeho spáchání v pracovním poměru k socialistické organizaci. Otázku, zda pachatel byl v pracovním poměru se socialistickou organizací, jsou orgány činné v trestním řízení povinny řešit samostatně jako otázku předběžnou ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 23.12.1971

Spisová značka: 6 Tz 56/71

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Přečin proti pracovní kázni, Přečiny, Předběžná otázka

Předpisy: 141/1961 Sb. § 9 ods. 1 150/1969 Sb. § 8 ods. c 65/1965 Sb. § 31 ods. 1
§ 242 ods. 2
§ 31 ods. 2
§ 58 ods. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem městského soudu v Brně ze dne 9. června 1971 sp. zn. 2 T 9/71 byl obviněný M. P. uznán vinným kromě jiného přečinem proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb., jehož se měl dopustit tím, že v době od 31. března 1970 do 22. května 1970, kdy byl v pracovním poměru u n. p. Ingstav v Brně, odpracoval pouze sedm pracovních směn v měsíci dubnu, potom přestal bezdůvodně docházet do zaměstnání a tím způsobil uvedené organizaci škodu na produktivitě práce v částce asi 20 000.

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek městského soudu v Brně a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Přečinu proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Sb. se dopustí ten, kdo ohrozí plynulý hospodářský provoz nebo hospodářskou činnost socialistické organizace anebo způsobí škodu tím, že soustavně bez závažného důvodu vynechává pracovní směny nebo předstírá pracovní neschopnost anebo soustavně nebo závažným způsobem porušuje technologickou kázeň nebo jinak

porušuje důležité povinnosti z pracovního poměru.

Ze zákonné formulace skutkové podstaty přečinu podle § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Sb. je nutno dovodit, že tohoto přečinu se může dopustit jen pracovník, který v době jeho spáchání byl v pracovním poměru k socialistické organizaci upraveném v druhé části zákoníku práce. Proto je povinností orgánů činných v trestním řízení zjišťovat v rámci skutkové podstaty tohoto přečinu, zda pachatel v době, kdy vynechával pracovní směny, byl v pracovním poměru. Jde tu o řešení předběžné otázky, o níž je sice oprávněn rozhodovat soud v řízení občanskoprávním, kterou však vzhledem k ustanovení § 9 odst. 1 tr. ř. orgány činné v trestním řízení posuzují samostatně, pokud se v trestním řízení vyskytne.

V souzeném případě městský soud sice vycházel ze zjištění, že obviněný v době od 31. 3. 1970 do 22. 5. 1970 byl zaměstnán v národním podniku Ingstav v Brně, avšak pro toto zjištění neměl dostatečný podklad ve výsledcích dokazování. Podle zprávy uvedeného podniku ze dne 29. 5. 1970 byl obviněný v tomto podniku zaměstnán od 31. 3. 1970 do 22. 5. 1970, kdy byl propuštěn pro soustavnou neomluvenou absenci a porušování pracovní kázně. Naproti tomu pracovnice podniku Ingstav V. V. v hlavním líčení jako svědkyně uvedla, že obviněný byl přijat do pracovního poměru na zkušební dobu a že ve svých dokladech má uvedeno, že byl propuštěn nikoliv ve zkušební době, ale pro absenci. Dodala, že v průběhu zkušební doby stačí, když pracovník sdělí mistrovi, že končí pracovní poměr ve zkušební době. Podle obsahu protokolu o hlavním líčení obviněný se k této výpovědi svědkyně vyjádřil tak, že jednomu z mistrů, na jehož jméno si nemohl vzpomenout, hlásil, že rozvažuje pracovní poměr ve zkušební době a že tento mistr mu podepsal doklady o tom, že souhlasí s tím, aby z podniku odešel. Městský soud se tvrzením obviněného, že ukončil pracovní poměr ještě ve zkušební době, dále nezabýval, a aniž v tomto směru provedl další důkazy, měl za to, že obviněný byl po celou kritickou dobu pracovníkem uvedeného podniku. S tímto postupem městského soudu nelze souhlasit.

Tvrzení obviněného, že byl přijat do pracovního poměru na zkušební dobu a že ještě v této zkušební době zrušil pracovní poměr, mělo při posuzování jednání obviněného z hlediska ustanovení § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Sb. zásadní význam. Kdyby se totiž toto tvrzení ukázalo pravdivým, vyvstala by otázka, zda obviněný v době, kdy přestal docházet do zaměstnání, byl v pracovním poměru k národnímu podniku Ingstav v Brně. V tomto směru je třeba vzít v úvahu, že podle ustanovení § 31 odst. 1 zák. práce zkušební doba sjednaná v pracovní smlouvě, může činit nejvýše jeden měsíc a že podle § 58 odst. 1 téhož zákona může ve zkušební době jak organizace, tak i pracovník zrušit pracovní poměr kdykoliv písemně bez uvedení důvodů, přičemž vzhledem k ustanovení § 242 odst. 2 zák. práce nedodržení písemné formy stejně jako nesplnění včasného doručení písemného oznámení o zrušení pracovního poměru druhé straně (§ 58 odst. 2 zák. práce) nečiní právní úkon neplatným.

K těmto důsledkům bylo nutné, aby městský soud provedl důkazy potřebné k objasnění tvrzení obviněného, přičemž nebylo možno přehlížet ani to, že i svědkyně V. V. potvrdila, že obviněný byl přijat na zkušební dobu. Za tím účelem městský soud měl zejména opatřit pracovní smlouvu uzavřenou podnikem Ingstav s obviněným, v níž by musela být zkušební doba sjednaná písemně pod následky neplatnosti jejího sjednání (§ 31 odst. 2 zák. práce), a dále měl zjistit jméno onoho mistra, jemuž obviněný měl sdělit, že zrušuje pracovní poměr ve zkušební době (obviněný uváděl, že v té době byli na jeho úseku dva mistři). Po provedení důkazu přečtením pracovní smlouvy a výsledkem uvedeného mistra jako svědka, případně důkazů dalších, jejichž provedení by si vyžádala nutnost dalšího objasnění tvrzení obviněného, mohl městský soud spolehlivě zjistit, zda obviněný v době vynechávání pracovních směn byl ještě v pracovním poměru, či zda byl mimo pracovní poměr. V případě, že by po takto provedeném dokazování vyšlo najevo, že obviněný v kritické době nebyl v pracovním poměru, nemohl by být postižen pro přečin proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Sb.